

UNIwersYTET
PRZYRODNICZY
W POZNANIU

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

EWALUACJA UPP 2017 – 2021 INSTRUKCJA W ZAKRESIE KRYTERIUM III

WPŁYW DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ NA FUNKCJONOWANIE SPOŁECZEŃSTWA I GOSPODARKI

Przygotowanie:

radca prawny dr Izabela Pietrzak-Abucewicz

Konsultacje:

mgr Jacek Wawrzynowicz

Redakcja:

mgr Piotr Sajna

Stan prawny na dzień: 28.01.2021 r.

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	3
WYKAZ ŹRÓDEŁ	3
UWAGI OGÓLNE.....	4
CZAS A OCENA W RAMACH KRYTERIUM III.....	5
WAGA KRYTERIUM III W EWALUACJI.....	5
OPISY WPLYWU.....	6
DOWODY WPLYWU	8
LICZBA OPISÓW WPLYWU	9
PROCEDURA OCENY OPISÓW WPLYWU.....	10
OCENA OPISÓW WPLYWU	10
OCENA KRYTERIUM III	12
EWALUACJA UPP W RAMACH KRYTERIUM III	13
ZAŁĄCZNIK NR 1 DO INSTRUKCJI „EWALUACJA UPP 2017 – 2021. INSTRUKCJA W ZAKRESIE KRYTERIUM III: WPLYW DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ NA FUNKCJONOWANIE SPOŁECZEŃSTWA I GOSPODARKI”	14

WYKAZ SKRÓTÓW

UPP - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

CIiTT - Centrum Innowacji i Transferu Technologii UPP

KEN - Komisja Ewaluacji Nauki

Minister - minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki

MNiSW - Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

MEiN - Minister Edukacji i Nauki

B+R - badania naukowe i prace rozwojowe

DN - dyscyplina naukowa

liczba N - liczba pracowników UPP prowadzących działalność naukową w danej DN

WYKAZ ŹRÓDEŁ

Akty prawne:

Ustawa z dnia 20.07.2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 85 ze zm.)

Rozporządzenie MNiSW z dnia 22.02.2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (wersja na dzień 22.08.2020 r.) (Dz.U. z 2019 r. poz. 392 ze zm.)

Rozporządzenie MNiSW z dnia 6.03.2019 r. w sprawie danych przetwarzanych w zintegrowanym systemie informacji o szkolnictwie wyższym i nauce POL-on (wersja na dzień 28.01.2021 r.) (Dz.U. z 2019 r. poz. 496 ze zm.)

Dokumenty:

Przewodnik MNiSW „Ewaluacja jakości działalności naukowej”

<https://konstytucjadlanauki.gov.pl/content/uploads/2019/03/ewaluacja-jakosci-dzialalnosci-naukowej-przewodnik20190305.pdf>

Podręcznik dla ewaluowanych podmiotów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.)

<http://excellence-project.zut.edu.pl/wp-content/uploads/2019/12/podrecznik-dla-podmiotow-v1.pdf>

Podręcznik dla ekspertów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.)

<http://excellence-project.zut.edu.pl/wp-content/uploads/2019/12/podr%C4%99cznik-dla-ewaluatorow-v1.pdf>

„Raport z pilotażu procedur oceny wpływu społecznego” (czerwiec 2020 r.)

<https://www.asp.krakow.pl/images/ewaluacja/raport-z-pilotazu-procedur-oceny-wplywu-spolecznego.pdf>

UWAGI OGÓLNE

EWALUACJA UPP

=

EWALUACJA JAKOŚCI DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ PROWADZONEJ PRZEZ UPP

Ewaluację przeprowadza się:

- na podstawie zawartych w systemie POL-on informacji dotyczących uczelni,
- w okresie objętym ewaluacją, według stanu na dzień 31.12 roku poprzedzającego rok jej przeprowadzenia, dostępnych w tym systemie w dniu 31.01 roku, w którym jest przeprowadzana ewaluacja.

Podstawowymi kryteriami ewaluacji uczelni są:

1. poziom naukowy lub artystyczny prowadzonej działalności,
2. efekty finansowe B+R,
3. **wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.**

Z Przewodnika MNiSW „Ewaluacja jakości działalności naukowej” (s. 78-79):

„Nowy model ewaluacji wprowadza do systemu nowe kryterium oceny jakości działalności naukowej: wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki. (...) Uwzględnienie wpływu społecznego jako osobnego kryterium ewaluacji jakości działalności naukowej wymaga jednak użycia szczególnej metodologii, tj. Studium indywidualnych przypadków, która pozwala na rzetelny pomiar i jego ocenę. (...) Ważne jest, aby kryterium wpływu odnosiło się do badań naukowych, a nie politycznej czy publicystycznej aktywności naukowców, a sposób ich sprawozdawania przez uczelnie pokazywał wyraźny związek między wynikami działalności naukowej oraz intersubiektywnie weryfikowaną zmianą zaobserwowaną poza akademią. (...) Powodem dla takiego rozwiązania jest chęć wsparcia i zdynamizowania podejmowanej przez uczelnie i instytuty współpracy z otoczeniem gospodarczym i wykorzystywania wyników prowadzonych badań w praktyce.”

Z Podręcznika dla ewaluowanych podmiotów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 5):

„6. Działalność naukowa ma istotny wpływ na otoczenie społeczno-gospodarcze oraz rozumienie naszej kultury i historii. Celem oceny wpływu społecznego jest docenienie przepływu wiedzy od akademii aż do zastosowania jej w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Na wpływ społeczny można patrzeć podobnie jak na cytowania, będące świadectwem tego, że wyniki badań naukowych były inspirujące dla innych naukowców, którzy w swoich kolejnych badaniach wykorzystali to, co zostało opracowane w cytowanych badaniach. Udokumentowany wpływ społeczny świadczy o tym, że przeprowadzona działalność naukowa została wykorzystana w celu ulepszenia otaczającego świata oraz rozumienia rzeczywistości.

8. Wykorzystanie efektów działalności naukowej jest procesem złożonym, interaktywnym, społecznym i obejmującym różnorodne relacje między naukowcami, decydentami i odbiorcami tych efektów. W ten sposób w działalności naukowej coraz częściej dąży się nie tylko do wytwarzania wiedzy, ale również do wdrażania uzyskanych wyników, z silnym naciskiem na kontekst wpływu społecznego badań i zaangażowanie społeczne.”

CZAS A OCENA W RAMACH KRYTERIUM III

Przy ocenie kryterium III:

- uwzględnia się B+R prowadzone w okresie objętym ewaluacją albo przed tym okresem, ale zakończone nie wcześniej niż w dwudziestym roku poprzedzającym pierwszy rok objęty ewaluacją,
- jeżeli dowody tego wpływu powstały w okresie objętym ewaluacją.

Z Przewodnika MNiSW „Ewaluacja jakości działalności naukowej” (s. 80):

„Cechą charakterystyczną tego kryterium jest możliwość zgłoszenia opisów wpływu odnoszących się do wyników działalności naukowej przeprowadzonej zarówno w okresie 4 lat podlegających ewaluacji, jak też i przed tym okresem objętym ewaluacją. W tym drugim wypadku działalność powinna zostać zakończona nie wcześniej niż w dwudziestym roku poprzedzającym pierwszy rok objęty ewaluacją. Przykładowo w przypadku pierwszego okresu objętego ewaluacją na nowych zasadach, czyli okresu lat 2017-2020¹, będzie można uwzględniać działalność naukową (np. wyniki badań), która została zakończona w roku 1997 albo w latach następnych. W okresie objętym ewaluacją powinien natomiast ujawnić się wpływ takiej działalności naukowej.”

Przykład: Wynik B+R powstał w roku 1997, natomiast dowody jego wpływu na gospodarkę/społeczeństwo (zastosowanie w działalności gospodarczej przedsiębiorcy zwieńczone wprowadzeniem produktu do obrotu/uwzględnienie w dokumentach organów administracji np. w planie zagospodarowania przestrzennego gminy itp.) nastąpiło w roku 2019 (czasokres ewaluacji).

Z „Raportu z pilotażu procedur oceny wpływu społecznego” (czerwiec 2020 r.) (s. 5):

„3. Ocena wpływu społecznego pozwoliła zaprezentować trzem uczelniom długofalowe efekty przeprowadzonych badań naukowych. 17% dowodów wkładu naukowego dotyczyło wyników badań opublikowanych ponad 10 lat temu, a 46% dotyczyło wyników badań opublikowanych przed czteroletnim okresem objętym ewaluacją działalności naukowej.”

WAGA KRYTERIUM III W EWALUACJI

WAGA KRYTERIUM III W EWALUACJI UPP	
DN należące do dziedziny nauk społecznych:	20%
ekonomia i finanse	
DN należące do dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych:	20%
nauki biologiczne	
DN należące do dziedziny nauk inżynieryjnych i technicznych:	15%
inżynieria mechaniczna	
inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka	
DN należące do dziedziny nauk rolniczych:	15%
nauki leśne	
rolnictwo i ogrodnictwo	
technologia żywności i żywienia	
weterynaria	
zootechnika i rybactwo	

¹ Aktualny okres ewaluacji jakości działalności naukowej obejmuje lata 2017 – 2021.

Z Przewodnika MNiSW „Ewaluacja jakości działalności naukowej” (s. 81):

„Nowy model ewaluacji zakłada, że istotna waga kryterium „wpływu społecznego” w procesie oceny jakości działalności naukowej może mieć bardzo pozytywne skutki dla polskiej nauki, poprzez m.in. wzmocnienie znaczenia badań naukowych mających wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki, zwiększenie legitymizacji badań naukowych w staraniach nad podniesieniem wysokości publicznych nakładów na badania naukowe w strukturze wydatków publicznych (w relacji do PKB), pokazanie wartości przełomowych badań w naukach społecznych oraz humanistycznych (np. dotyczących dziedzictwa narodowego) poprzez nieparametryczny sposób oceny ich wpływu, czy też skłonienie naukowców do wykorzystywania wyników badań naukowych w debacie społecznej. Mając na uwadze nowatorski charakter oceny w ramach tego kryterium, **zaplanowana na 2021 r. ewaluacja zostanie poprzedzona pilotażem oceny kryterium III**, którego wyniki dodatkowo ułatwią uczelniom i innym jednostkom odpowiednie przygotowanie opisów wpływu.”

OPISY WPŁYWU

Ocenę kryterium III przeprowadza się na podstawie opisów związku między wynikami B+R a:

- gospodarką,
- funkcjonowaniem administracji publicznej,
- ochroną zdrowia,
- kulturą i sztuką,
- ochroną środowiska naturalnego,
- bezpieczeństwem i obronnością państwa, lub
- innymi czynnikami wpływającymi na rozwój cywilizacyjny społeczeństwa.

Z Podręcznika dla ewaluowanych podmiotów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 12-14):

„36. Należy scharakteryzować działalność naukową prowadzoną w ewaluowanym podmiocie w ramach danej dyscypliny naukowej lub artystycznej.

37. Należy wymienić najważniejszych pracowników ewaluowanego podmiotu, którzy uczestniczyli w tej działalności naukowej, podać zakres działalności oraz rolę ewaluowanego podmiotu w przypadku prowadzenia wielośrodkowej lub interdyscyplinarnej działalności naukowej.

38. Należy sformułować, co było rezultatem tej działalności naukowej, który miał fundamentalne znaczenie dla osiągnięcia wpływu społecznego.

47. Należy pokazać związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy prowadzoną przez ewaluowany podmiot działalnością naukową a deklarowanym wpływem społecznym. Pomocne w procesie oceny mogą być **informacje o interakcjach pomiędzy pracownikami ewaluowanego podmiotu a pośrednikami (urzędnikami, aktywistami) i docelowymi grupami społecznymi**. Należy wymienić konkretne obszary oddziaływania i dla każdego z nich wskazać, które osiągnięcia naukowe lub artystyczne przyczyniły się do zaistnienia wpływu społecznego oraz jakie było ich znaczenie w osiągnięciu konkretnych rezultatów wpływu (zmian, korzyści społecznych, gospodarczych lub kulturowych dla szerszej społeczności). Ponadto dla poszczególnych korzyści konieczne jest określenie zasięgu wpływu społecznego w odniesieniu do konkretnych użytkowników końcowych lub beneficjentów wpływu.

50. Ważne jest precyzyjne określenie, kto uzyskał korzyści z wpływu społecznego lub które grupy/organizacje zmieniły coś w wyniku badań. W opisie wpływu społecznego należy dokładnie wyjaśnić, **na czym polegał wpływ, dodając w miarę możliwości precyzyjną kwantyfikację jego skutków**. Należy unikać uogólnionych lub wyolbrzymionych stwierdzeń na temat rezultatów wpływu. Dane liczbowe powinny być przedstawione w tych samych jednostkach i tam, gdzie jest to możliwe, powinny być podane wartości bezwzględne.”

Z Podręcznika dla ekspertów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 6-7):

- „14. Przy ocenie ekspert powinien wziąć pod uwagę, że istnieją różne drogi prowadzące do zaistnienia wpływu społecznego. Nie ma jednej właściwej i każda z nich jest równoprawna, jeśli doprowadziła do wpływu. Wpływ społeczny mógł zarówno być z góry zaplanowany, jak i być nieoczekiwanym efektem.
15. Działania, dzięki którym zaniechano czynności mogące mieć niekorzystne efekty, należy interpretować jako wpływ społeczny.
16. Ekspert powinien zwrócić uwagę, czy działalność naukowa będąca podstawą opisu wpływu społecznego była nowatorska w momencie jej prowadzenia.
17. Ekspert powinien stwierdzić, czy i w jakim stopniu działalność naukowa przyczyniła się do zaistnienia wpływu społecznego. (...)
18. Ekspert powinien ocenić wiarygodność i jakość dowodów wkładu naukowego, mając na uwadze, czy dowodami – w przypadku badań naukowych – są publikacje naukowe we właściwych dla danego obszaru nauki czasopiśmie i wydawnictwach.
19. Ekspert powinien ocenić rolę ewaluowanego podmiotu w prowadzonej działalności naukowej będącej podstawą opisu wpływu społecznego oraz czy ewaluowany podmiot był wiodącą stroną w tej działalności naukowej lub też może jego rola była tylko pomocnicza. W tym celu należy wykorzystać załączone dowody wkładu działalności naukowej. (...)
20. Ekspert powinien zidentyfikować grupę beneficjentów wpływu społecznego (osoby, podmioty gospodarcze, środowisko itp.) oraz korzyści społeczne, gospodarcze lub kulturowe, a także ich zasięg i znaczenie.
24. Opis może dotyczyć wpływu społecznego na różnym etapie rozwoju lub dojrzałości wpływu. Ekspert powinien dokonać oceny wyłącznie na podstawie wpływu społecznego osiągniętego w okresie oceny, niezależnie od stopnia zaawansowania. Nie należy brać pod uwagę przyszłego potencjalnego wpływu ani wpływu, który wystąpił przed okresem oceny (od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2020 r.)².
25. Przy ocenie ekspert powinien zwrócić uwagę, czy wskaźniki podane w opisie wpływu społecznego są odpowiednie, obiektywne i wiarygodne.”

CIiTT rekomenduje wstępne zebranie studiów przypadków możliwych do zgłoszenia w poszczególnych DN na potrzeby ewaluacji UPP w ramach kryterium III jako opisy wpływów z wykorzystaniem Załącznika nr 1 do niniejszej Instrukcji „Wewnętrzny formularz UPP: opis wpływu (kryterium III ewaluacji jakości działalności naukowej)”³. Na potrzeby wstępnego zebrania studiów przypadków opisy wpływu mogą być sporządzone wyłącznie w języku polskim, dopiero po dokonaniu wyboru w ramach poszczególnych DN opisów wpływu na potrzeby ewaluacji UPP zachodzi potrzeba przetłumaczenia ich na język angielski. Zebrane wstępnie studia przypadków stanowić powinny bazę, która po weryfikacji i ocenie (formalnej i merytorycznej) umożliwi wybór opisów wpływu pozwalających na uzyskanie w ramach poszczególnych DN możliwie najwyższych ocen poszczególnych opisów wpływu, a w konsekwencji i możliwie najwyższej oceny kryterium III w ramach ewaluacji UPP.

² Aktualny okres ewaluacji jakości działalności naukowej obejmuje lata 2017 – 2021.

³ Sporządzony na podstawie rozporządzenia MNiSW z dnia 6.03.2019 r. w sprawie danych przetwarzanych w zintegrowanym systemie informacji o szkolnictwie wyższym i nauce POL-on (Dz.U. z 2019 r. poz. 496), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w wyżej wskazanym akcie prawnym rozporządzeniem MEiN z dnia 22.12.2020 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 71).

DOWODY WPLYWU

Opisy wpływu sporządza się:

- na podstawie dowodów tego wpływu mających w szczególności formę raportów, publikacji naukowych i cytowań w innych dokumentach lub publikacjach,
- w języku polskim i w języku angielskim.

Dowody wpływu zamieszcza się:

- w terminie do dnia 15.01 roku, w którym jest przeprowadzana ewaluacja, w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Ministra,
- jako oddzielne pliki zapisane w jednym z następujących formatów danych: .pdf, .mp3, .mp4, .mpeg4 lub .avi (wielkość jednego pliku nie może przekraczać 500 megabajtów),
- w liczbie nie większej niż 5 dowodów wpływu na jeden opis wpływu.

Uwaga! System teleinformatyczny, w którym umieszczane będą dowody wpływu, nie został jeszcze udostępniony przez Ministra (system ten będzie uruchomiony prawdopodobnie dopiero po 30 czerwca 2021 r.).

Z Podręcznika dla ewaluowanych podmiotów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 14):

„51. Dowodami wpływu społecznego mogą być dowolne dokumenty istniejące w utrwalonej postaci, mogą to być między innymi: artykuły naukowe przedstawiające wyniki badań nad zjawiskami związanymi z deklarowanym wpływem społecznym, artykuły prasowe, raporty różnego typu instytucji lub organizacji pozarządowych, materiały audio i audio-wideo.

52. Dowody powinny w sposób jednoznaczny wskazywać na wystąpienie wpływu społecznego. Dowody wpływu społecznego powinny nie tylko potwierdzać związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy działalnością naukową i deklarowanym wpływem społecznym, ale również potwierdzać zasięg i znaczenie wpływu. Należy zwrócić uwagę na wiarygodność dowodów. Niska wiarygodność dowodów obniża wiarygodność osiągniętego wpływu społecznego.

53. Dla każdego dowodu wpływu należy podać datę jego pierwszej publikacji, przy czym powinna ona zawierać się w latach 2017–2020.⁴ Dowody wpływu społecznego spoza tego okresu nie będą uwzględniane.

55. W przypadku odwołań do materiałów zamieszczonych na stronach internetowych należy zrobić kopię zrzutu ekranu i zamieścić informację o dacie jej wykonania. (...)

57. Należy zwrócić uwagę, że wiarygodność i jakość dowodów wpływu społecznego będzie oceniana przez ekspertów. Dowody, które powstały samoistnie, tj. nie z inicjatywy ewaluowanego podmiotu, będą wyżej cenione. Ponadto znaczenie ma wiarygodność podmiotów, które wytworzyły dowody.”

Z „Raportu z pilotażu procedur oceny wpływu społecznego” (czerwiec 2020 r.) (s. 33-34):

„Blisko 20% dowodów wpływu stanowiły zaświadczenia. W tej kategorii ujęto oświadczenia firmy o efektach wykorzystania badań, oświadczenia osób fizycznych potwierdzające opracowanie danego rozwiązania, oświadczenia o współpracy, zaświadczenia organów administracji publicznej, zaświadczenia i potwierdzenia z urzędów. Do kategorii stron internetowych zaliczono zarówno linki do podstron danej instytucji czy firmy, jak i zrzuty ekranu stron internetowych załączone w formie plików graficznych.”

⁴ Aktualny okres ewaluacji jakości działalności naukowej obejmuje lata 2017 – 2021.

Jako inne dowody wpływu w Raporcie wskazano także m.in. informacje/artykuly prasowe, materiały video, artykuły z czasopisma branżowego, umowy (np. umowy o wykonanie prac przemysłowych, umowy między dwoma firmami, jak i umowy współpracy), uchwały organów administracji, wystąpienia na konferencjach branżowych.

Z Podręcznika dla ekspertów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 7):

„27. Ekspert powinien ocenić, czy i w jakim stopniu dowody wpływu społecznego potwierdzają stwierdzenia zawarte w opisie wpływu społecznego, tj. czy dowody w sposób jednoznaczny i bezpośredni potwierdzają zaistnienie wpływu społecznego oraz rolę ewaluowanego podmiotu w zaistnieniu wpływu społecznego.”

LICZBA OPISÓW WPLYWU

Uczelnia przedstawia w danej dyscyplinie:

- 2 opisy wpływu: jeżeli liczba N w tej dyscyplinie jest nie większa niż 100,00,
- 3 opisy wpływu: jeżeli liczba N w tej dyscyplinie wynosi od 100,01 do 200,00,
- 4 opisy wpływu: jeżeli liczba N w tej dyscyplinie wynosi od 200,01 do 300,00,
- 5 opisów wpływu: jeżeli liczba N w tej dyscyplinie jest większa niż 300,00.

Uczelnia:

- prowadząca działalność naukową w ramach dyscypliny naukowej należącej do **dziedziny nauk humanistycznych, dziedziny nauk społecznych albo dziedziny nauk teologicznych** może przedstawić do oceny dodatkowo nie więcej niż 3 opisy wpływu związane z wybitnymi monografiami naukowymi, słownikami biograficznymi, słownikami bibliograficznymi lub bazami danych, szczególnie istotnymi dla rozwoju danej dziedziny nauki,
- prowadząca działalność naukową w ramach **dziedziny nauk inżynieryjnych i technicznych** może przedstawić do oceny dodatkowo nie więcej niż 2 opisy wpływu związane z projektami architektonicznymi, urbanistycznymi lub planami zagospodarowania przestrzennego,
- która **utworzyła inny podmiot w celu komercjalizacji wyników B+R lub know-how związanego z tymi wynikami** może przedstawić do oceny dodatkowo nie więcej niż 2 opisy wpływu związane z działalnością utworzonego w tym celu podmiotu.

Uwaga! CIiTT wystąpiło do KEN o interpretację przepisów, czy „*inny podmiot utworzony w celu komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych lub know-how związanego z tymi wynikami*” na potrzeby ewaluacji w ramach kryterium III to poza spółką celową (odrębny podmiot prawny) może być także centrum transferu technologii (jednostka ogólnouczelniania). Jednakże wstępna analiza CIiTT w przedmiotowym zakresie pozwala na stwierdzenie, iż UPP nie spełnia powyższego warunku (brak spółki celowej), a w konsekwencji nie będzie możliwe przedstawienie z tego tytułu dodatkowych opisów wpływu⁵.

⁵ Kryterium II (efekty finansowe badań naukowych i prac rozwojowych) - analogicznie jak analizowane kryterium III – posługuje się pojęciem „*inny podmiot utworzony w celu komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych lub know-how związanego z tymi wynikami*”. Jako takie „*inne podmioty*” na potrzeby oceny kryterium II w Przewodniku MNiSW „*Ewaluacja jakości działalności naukowej*” wskazuje się „*spółki typu spin-off*”, przez które rozumieć należy spółki celowe tworzone przez uczelnie, będące odrębnymi od uczelni podmiotami prawnymi (s. 74: „*W ewaluacji będą uwzględniane przychody (...) osiągnięte przez ewaluowany*”).

W przypadku przedstawienia większej liczby opisów wpływu w ocenie są uwzględniane opisy:

- w liczbie wynikającej z liczby N + dodatkowe opisy wpływu,
- zgodnie z ich kolejnością wskazaną przez uczelnię w systemie POL-on.

PROCEDURA OCENY OPISÓW WPLYWU

Procedura oceny opisów wpływu:

- opisy wpływu uwzględniane w ocenie są oceniane przez ekspertów powoływanych przez Ministra na wniosek Przewodniczącego KEN,
- Przewodniczący KEN przydziela dwóch ekspertów do oceny opisu wpływu i wskazuje jednego z nich jako eksperta wiodącego,
- ekspert wiodący, we współpracy z drugim ekspertem, ustala ocenę opisu wpływu,
- ekspert wiodący sporządza uzasadnienie oceny opisu wpływu oraz dokonania albo niedokonania zwiększenia związanego z interdyscyplinarnością B+R,
- w trakcie ewaluacji KEN może wezwać uczelnię do przedstawienia w wyznaczonym terminie, jednak nie krótszym niż 7 dni od dnia otrzymania wezwania, wskazanych dokumentów w postaci papierowej lub elektronicznej w celu ustalenia stanu faktycznego i potwierdzenia informacji zawartych w systemie POL-on.

OCENA OPISÓW WPLYWU

W ramach oceny opisu wpływu przyznaje się punkty za:

- zasięg wpływu (od 0 do 50 pkt),
- znaczenie wpływu (od 0 do 50 pkt).

Z Podręcznika dla ewaluowanych podmiotów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 13-14):

„48. Wpływ społeczny oceniany jest jednocześnie w dwóch wymiarach: zasięgu i znaczenia. Charakterystyka wpływu społecznego powinna odnosić się do obu tych wymiarów. Zatem należy odpowiedzieć na pytania o zasięg wpływu społecznego, czyli jakie są społeczne, ekonomiczne, środowiskowe lub kulturowe korzyści z badań i odkryć naukowych uzyskane przez konkretne grupy społeczne oraz jaki jest ich zasięg.”

Z Podręcznika dla ekspertów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 7):

„23. Opis wpływu powinien wykazać zarówno zasięg, jak i znaczenie wpływu społecznego. Ekspert powinien przykładać równą wagę do obu wymiarów.”

podmiot lub spółkę typu spin-off utworzoną przez niego w celu komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych w ewaluowanym podmiocie lub know-how związanego z tymi wynikami.)”.

W ramach oceny zasięgu wpływu przyznaje się punkty:

- 50 pkt: w przypadku wpływu o międzynarodowym zasięgu,
- 40 pkt: w przypadku wpływu o krajowym zasięgu,
- 30 pkt: w przypadku wpływu o regionalnym zasięgu,
- 20 pkt: w przypadku wpływu o lokalnym zasięgu,
- 0 pkt:
 - w przypadku wpływu o marginalnym zasięgu, albo
 - gdy opis wpływu został sporządzony na podstawie dowodu wpływu, który nie wykazuje żadnego związku między wynikami B+R a gospodarką, funkcjonowaniem administracji publicznej, ochroną zdrowia, kulturą i sztuką, ochroną środowiska naturalnego, bezpieczeństwem i obronnością państwa lub innymi czynnikami wpływającymi na rozwój cywilizacyjny społeczeństwa.

Z Podręcznika dla ekspertów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 7):

„21. Interpretacja pojęcia zasięg jest zależna od kontekstu opisu wpływu społecznego. Należy to pojęcie interpretować raczej nie w sensie czysto geograficznym lub podziału administracyjnego, lecz kompletności i zupełności obejmowania zjawiska, którego dotyczy. Należy rozważyć, czy wpływ społeczny oddziałuje na wszystkich istniejących na świecie przedstawicieli społeczeństwa, podmioty gospodarcze lub środowisko.”

W ramach oceny znaczenia wpływu przyznaje się punkty:

- 50 pkt: w przypadku wpływu o przełomowym znaczeniu,
- 25 pkt: w przypadku wpływu o istotnym znaczeniu,
- 10 pkt: w przypadku wpływu o ograniczonym znaczeniu,
- 0 pkt:
 - w przypadku wpływu o znikomym znaczeniu, albo
 - gdy opis wpływu został sporządzony na podstawie dowodu wpływu, który nie wykazuje żadnego związku między wynikami B+R a gospodarką, funkcjonowaniem administracji publicznej, ochroną zdrowia, kulturą i sztuką, ochroną środowiska naturalnego, bezpieczeństwem i obronnością państwa lub innymi czynnikami wpływającymi na rozwój cywilizacyjny społeczeństwa.

Z Podręcznika dla ekspertów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 7):

„22. Interpretacja pojęcia znaczenie jest również zależna od kontekstu opisu wpływu społecznego. Ekspert powinien rozważyć, czy **problem, którego dotyczy opis wpływu społecznego, jest kluczowy dla społeczeństwa lub gospodarki**, czy zaistniały wpływ społeczny zmienia w istotny sposób komfort życia, bezpieczeństwo, środowisko, pozycję konkurencyjną przedsiębiorstw itp. Przy ocenie znaczenia ekspert powinien uwzględnić, na ile zaistniałe rozwiązanie ma charakter długofalowy lub rozwiązuje od dłuższego czasu nierozwiązany problem.”

Ocena opisu wpływu:

- jest sumą liczby punktów przyznanych opisowi wpływu za zasięg wpływu i za znaczenie wpływu,
- wynosi 0 pkt: w przypadku przyznania opisowi wpływu 0 pkt za zasięg wpływu lub za znaczenie wpływu,
- wynosi 0 pkt: w przypadku gdy opis wpływu nie ma żadnego związku z B+R prowadzonymi na uczelni w ramach danej DN,
- wynosi 0 pkt za każdy brakujący opis wpływu: w przypadku przedstawienia do oceny mniejszej liczby opisów wpływu niż liczba wynikająca z liczby N,

- ocena opisu wpływu jest zwiększana o 20% w przypadku, gdy interdyscyplinarność B+R miała kluczowe znaczenie dla powstania danego wpływu.

Z Przewodnika MNiSW „Ewaluacja jakości działalności naukowej” (s. 81):
„W przypadku nieprzedłożenia wystarczającej liczby opisów wpływu, podmiot otrzymuje od każdego z dwóch recenzentów po 0 punktów za każdy brakujący opis.”

Z Podręcznika dla ewaluowanych podmiotów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 15):
„58. Należy scharakteryzować, na czym polegała interdyscyplinarność działalności naukowej oraz w jakim sensie ewaluowany podmiot uznaje wyniki swoich badań za przełomowe. Należy wyjaśnić, jaki był wkład pracowników reprezentujących inne dyscypliny naukowe lub artystyczne oraz jakie korzyści wyniknęły ze współpracy. (...)”

Z Podręcznika dla ekspertów „Opis wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki” (grudzień 2019 r.) (s. 8):
*„30. Jeśli ewaluowany podmiot zamieścił informację o interdyscyplinarnym charakterze działalności naukowej oraz przełomowym znaczeniu dla rozwoju nauki, ekspert powinien ocenić, czy deklarowana interdyscyplinarność miała miejsce, czy była konieczna oraz czy niosła ze sobą wartość dodaną dla rezultatów naukowych lub artystycznych. Jako interdyscyplinarność nie należy rozumieć samej współpracy naukowców reprezentujących różne dyscypliny naukowe lub artystyczne. **Z interdyscyplinarnością mamy do czynienia, gdy zastosowana w badaniach metodyka korzysta z dorobku naukowego różnych dyscyplin, co objawia się w wykorzystaniu narzędzi, metodyk lub aparatury charakterystycznych dla każdej z tych dyscyplin.**”*

Uwaga! CIiTT wystąpiło do KEN o interpretację przepisów w zakresie rozumienia interdyscyplinarności B+R na potrzeby ewaluacji w ramach kryterium III.

OCENA KRYTERIUM III

Ocenę kryterium III ustala się:

- jako średnią arytmetyczną ocen opisów wpływu w liczbie wynikającej z liczby N + dodatkowe opisy wpływu, zwiększonych w związku z interdyscyplinarnością B+R,
- z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Z Przewodnika MNiSW „Ewaluacja jakości działalności naukowej” (s. 79-80):
„Należy mieć jednak na uwadze, że w przypadku kryterium III nie zawsze przedstawienie do ewaluacji większej liczby opisów wpływu oznacza zwiększenie oceny za to kryterium. Jeżeli dodatkowe opisy wpływu będą bowiem mniej istotne z punktu widzenia rozwoju społeczeństwa i gospodarki to może to w konsekwencji obniżyć ocenę podmiotu. Ocena końcowa za to kryterium jest bowiem średnią arytmetyczną ze wszystkich ocen ekspertów przyznanych poszczególnym opisom.”

EWALUACJA UPP W RAMACH KRYTERIUM III

Przygotowanie UPP do ewaluacji w ramach kryterium III:

- wstępne ustalenie liczby N w poszczególnych DN,
- wstępnie zebranie w poszczególnych DN studiów przypadków możliwych do zgłoszenia przy ewaluacji UPP jako opisy wpływów.

Wsparcie ze strony CiITT w zakresie ewaluacji UPP w ramach kryterium III:

- konsultacje i doradztwo na rzecz Przewodniczących DN, w tym przekazywanie informacji/dokumentów uzyskanych z KEN,
- podział zadań przy przygotowaniu opisów wpływu wyników B+R, które zostały za pośrednictwem CiITT skomercjalizowane i wdrożone:
 - CiITT przygotowuje opisy wpływu w zakresie cz. VI pkt 4 i 5 Załącznika nr 1 do niniejszej Instrukcji (w języku polskim) oraz „gromadzi” dowody wpływu wyników B+R (przy wsparciu ze strony twórców takich wyników - pracowników UPP),
 - pracownicy UPP przygotowują opisy wpływu w pozostałym zakresie (przy wsparciu ze strony CiITT) oraz dokonują zgłoszenia wstępnego opisu wpływu do właściwego Przewodniczącego DN,
- konsultacje i doradztwo na rzecz Przewodniczących DN przy wstępnej ocenie i selekcji innych opisów wpływu i dowodów ich wpływu:
 - wykorzystanie potencjału „wdrożeń” wyników B+R opracowanych w ramach usług badawczych,
- konsultacje z KEN w zakresie wątpliwości na tle kryterium III ewaluacji,
- przygotowanie i aktualizacja Instrukcji „*Ewaluacja UPP 2017 – 2021. Instrukcja w zakresie kryterium III: wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki*”.

Uwaga! Wprowadzanie opisów wpływu do systemu POL-on po stronie poszczególnych DN (opisy wpływów związanych z komercjalizacją powinny być wprowadzane do systemu POL-on po uprzedniej weryfikacji przez CiITT).

**ZAŁĄCZNIK NR 1 DO INSTRUKCJI „EWALUACJA UPP 2017 – 2021.
INSTRUKCJA W ZAKRESIE KRYTERIUM III: WPŁYW DZIAŁALNOŚCI
NAUKOWEJ NA FUNKCJONOWANIE SPOŁECZEŃSTWA I
GOSPODARKI”⁶**

**WEWNĘTRZNY FORMULARZ UPP: OPIS WPŁYWU
(KRYTERIUM III EWALUACJI JAKOŚCI DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ)⁷**

I. TYTUŁ OPISU WPŁYWU (max. 150 znaków ze spacjami dla każdej wersji językowej)
II. STRESZCZENIE OPISU WPŁYWU (max. 1000 znaków ze spacjami dla każdej wersji językowej)
III. WSKAZANIE ROKU, W KTÓRYM JEST PRZEPROWADZANA EWALUACJA, KTÓREJ DOTYCZY OPIS WPŁYWU
IV. DYSCYPLINA, KTÓREJ DOTYCZY OPIS WPŁYWU
V. INFORMACJA, CZY OPIS WPŁYWU ZOSTAŁ ZGŁOSZONY JAKO:
A. WYMAGANY W ZWIĄZKU Z LICZBĄ N⁸ W OKRESIE OBJĘTYM EWALUACJĄ, PRZY CZYM NALEŻY WSKAZAĆ KOLEJNOŚĆ UWZGLĘDNIANIA W EWALUACJI,
B. DODATKOWY⁹
VI. INFORMACJA O EFEKTACH DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ MAJĄCYCH ZNACZENIE DLA KREOWANIA WPŁYWU, W TYM:

⁶ Formularz należy wypełniać osobno dla każdego wyniku B+R zgłaszanego w ramach wstępnego zbierania studiów przypadków dla poszczególnych DN na potrzeby ewaluacji UPP w ramach kryterium III jako opisów wpływu.

⁷ Sporządzony na podstawie rozporządzenia MNiSW z dnia 6.03.2019 r. w sprawie danych przetwarzanych w zintegrowanym systemie informacji o szkolnictwie wyższym i nauce POL-on (Dz.U. z 2019 r. poz. 496), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w wyżej wskazanym akcie prawnym rozporządzeniem MEiN z dnia 22.12.2020 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 71) (dalej: **Rozporządzenie w sprawie systemu POL-on**).

⁸ Liczbę N należy ustalić zgodnie z informacją zawartą na s. 9 niniejszej Instrukcji.

⁹ Dodatkowy opis wpływu (ilość należy ustalić zgodnie z informacją zawartą na s. 9 niniejszej Instrukcji):

- w związku z prowadzeniem działalności naukowej w ramach dyscypliny naukowej należącej do dziedziny nauk humanistycznych, **dziedziny nauk społecznych** albo dziedziny nauk teologicznych, związany z wybitnymi monografiami naukowymi, słownikami biograficznymi, słownikami bibliograficznymi lub bazami danych, szczególnie istotnymi dla rozwoju danej dziedziny nauki, przy czym należy wskazać kolejność uwzględniania w ewaluacji jakości działalności naukowej,

- w związku z prowadzeniem działalności naukowej w ramach **dziedziny nauk inżynierjno-technicznych**, związany z projektami architektonicznymi, urbanistycznymi lub planami zagospodarowania przestrzennego, przy czym należy wskazać kolejność uwzględniania w ewaluacji jakości działalności naukowej,

- w związku z utworzeniem innego podmiotu w celu komercjalizacji wyników B+R lub know-how związanego z tymi wynikami, zwanej dalej „komercjalizacją”, związany z działalnością utworzonego podmiotu, wraz z podaniem nazwy tego podmiotu, przy czym należy wskazać kolejność uwzględniania w ewaluacji jakości działalności naukowej.

VI.1. charakterystyka głównych wniosków z B+R albo efektów działalności naukowej w zakresie twórczości artystycznej (max. 2500 znaków ze spacjami dla każdej wersji językowej)
VI.2. charakterystyka roli podmiotu w osiągnięciu efektów działalności naukowej (max. 1000 znaków ze spacjami dla każdej wersji językowej)
VI.3. opis bibliograficzny i streszczenie nie więcej niż 5 osiągnięć naukowych¹⁰, będących rezultatem B+R, prowadzonych w okresie objętym ewaluacją albo przed tym okresem, ale zakończonych nie wcześniej niż w dwudziestym roku poprzedzającym pierwszy rok objęty ewaluacją jakości działalności naukowej, jeżeli dowody tej działalności powstały w okresie objętym ewaluacją, ze wskazaniem głównych autorów tych osiągnięć, którzy są lub byli zatrudnieni w podmiocie albo odbywali kształcenie w podmiocie (max. 500 znaków ze spacjami na każde osiągnięcie dla każdej wersji językowej); opis nie więcej niż 5 osiągnięć artystycznych¹¹ (max. 600 znaków ze spacjami na każde osiągnięcie dla każdej wersji językowej)¹²
VI.4. charakterystyka wpływu działalności naukowej, w tym której wyniki są przedmiotem komercjalizacji, ze wskazaniem związku między działalnością naukową a tym wpływem oraz grupy społecznej będącej beneficjentem tego wpływu i obszaru, na który działalność naukowa ma największy wpływ (max. 5000 znaków ze spacjami dla każdej wersji językowej)
VI.5. szczegółowa charakterystyka nie więcej niż 5 dowodów wpływu działalności naukowej (max. 500 znaków ze spacjami na każdy dowód dla każdej wersji językowej), a w przypadku opisu dodatkowego¹³ - nie więcej niż 5 dowodów wpływu będących wynikiem działalności naukowej innego podmiotu utworzonego przez podmiot w celu komercjalizacji¹⁴
VI.6. informacja, czy wpływ powstał w wyniku interdyscyplinarnych B+R, oraz charakterystyki znaczenia interdyscyplinarności B+R dla powstania tego wpływu (max. 1500 znaków ze spacjami dla każdej wersji językowej)

¹⁰ Osiągnięcia naukowe, o których mowa w §2 ust. 10 pkt 4-6 Rozporządzenia w sprawie systemu POL-on: artykuły naukowe, monografie naukowe i redakcje naukowe monografii naukowych, rozdziały w monografiach naukowych, jeżeli w monografii są wskazani autorzy rozdziałów.

¹¹ Osiągnięcia artystyczne, o których mowa w §2 ust. 10 pkt 7 Rozporządzenia w sprawie systemu POL-on.

¹² Opis bibliograficzny i streszczenie osiągnięcia naukowego lub opis osiągnięcia artystycznego mogą uwzględniać adres strony internetowej, pod którym w dniu umieszczenia opisu wpływu w Systemie POL-on jest dostępne dane osiągnięcie.

¹³ W związku z utworzeniem innego podmiotu w celu komercjalizacji wyników B+R lub know-how związanego z tymi wynikami, zwanej dalej „komercjalizacją”, związany z działalnością utworzonego podmiotu, wraz z podaniem nazwy tego podmiotu, przy czym należy wskazać kolejność uwzględniania w ewaluacji jakości działalności naukowej.

¹⁴ Charakterystyka może uwzględniać adres strony internetowej, pod którym w dniu umieszczenia opisu wpływu w Systemie POL-on jest dostępny dany dowód wpływu.